

— Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Pri večkratnem naročilu je za 1 stran K 32.—, 1/2 strani K 16.—, 1/4 strani K 8.—, 1/8 strani K 4.—, 1/16 strani K 2.—, 1/32 strani K 1.—. — Cena ozn. je za posebno znižana. — Za oznanila (inserter) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v oznanilu je v kalopiu. — Stajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpslati.

V Ptuj v nedeljo dne 17. aprila 1904.

V. letnik.

Štev. 8.

Ali nam je treba znati nemški?

Letošnjo zimo je podal mariborski kmetijski zapeljivec „Slovenski Gospodar“ v uvodnem članku pod naslovom „Učite se nemški!“ svojim čitateljem zopet nekaj bedarij, katere mora trezno misleči človek, ki je zdrave pameti in ki ima le količkaj lastnega razsodka, takoj kot nesramne laži in za peljive hujšanje nje spoznati. Ja, „Slov. Gosp.“ in njegov pristaši kaj radi videli, da bi Slovenci razum njegovega domačega jezika nobenega družega ne znali in da bi vedli in izvedli le to in uno, kar bi jim predlagali njihovi pervaki, ki bi jih na ta način lažje izkoraščevali. „Gospodar“ piše, da slovenski otroci, ki pohajajo v nemške šole, v duševni rasti zaostajajo! — Bog bodi milostljiv neumnežu, ki si upa kaj takega trditi, mislimo, da sliši takoj v norišnico. — Ako je pa to resnica, kar ti pervaški hinavci trdijo, tedaj so pa ravno oni sami tisti reveži, ki so duševno zaostali, to se pravi, nevedneži ali neumneži, katerim se ne sme ali ne more kaj verjeti! Saj so oni sami brez izjeme vsi hodili v nemške šole in ako so v njih duševno zaostali, tedaj so pač tega najbrž sami krivi — a ne nemške šole.

Očetje, matere, mnogo vas je, ki ste prisiljeni vaše otroke — sinove in hčerke — dati v tuje kraje, presodite „Gospodarjevo“ oslarijo sami! — Mnogo, mnogo je naših slovenskih sinov pri vojaki, prav obilo pri železnicah, veliko pri državnih in deželnih uradih v službi; ogromno število Slovencev živi na tujini v različnih poslih, obrtnijah in barantijah; poprašajte sinove sami, — poprašajte se pa tudi vi sinovi na tujem sami, kolikor je vam znanje nemškega jezika v korist ali v škodo!

Mnogo, mnogo slovenskih hčerk si mora na tujem svoj kruh služiti, poprašajte matere vaše hčerke, kolikor jim je nemščina v korist ali v škodo!? — Kolikokrat je slišati tožiti starejše slovenske kmete, ki niso imeli priložnosti se nemškega jezika naučiti: „Oh, ko bi jaz le nekaj nemški znal, sto, dvesto goldinarjev bi za to dal!“ Koliko pritožb se sliši pri železnici in pri različnih uradih o pomanjkanju znanja nemškega jezika. Večkrat obmiljuje kak kolodvorski načelnik (stacionsšef) tega ali unega fanta: „Škoda tega korenjaka; kako je pameten trezen in ubog za to bi le nekaj nekaj nemški znal, dobil bi to lživ! Ko bi službo, bil bi do smrti preskrbljen.“ ali uno dobri nemzniki res še le v službi naučijo. Večkrat se poskušajo popravijo, kar so v mladenkoliko nemščine v čemur čas se vendar nikdar več dosti zamudili, ali zamujajo, tem 25. letu lahko dosti ne vrne, in kar bi ti v svoji službi, so svoja najboljša segli, to dosežejo še le potem, ko in najlepša leta že preživeli.

Pomislite, slovenski fantje in dekleta, ki ste bili ali še ste v službi v nemških pokrajina. niso Slovenci in Slovenke pri Nemcih prav priljubljeni, samo če so pošteni in marljivi in če nemški znajo! Lažnjivec je, kdor trdi, da Slovence trumoma iz Nemškega izganjajo samo zategadelj, ker so slovenske krvi. Res je že in po pravici, da so Nemci kakega posameznika ali pa tudi celo družbo spodili, ki je v nedeljo to zaluzila, kar je čez teden zaslužila, po oštarijah razsajala, pretepala, v ponedeljek namesto dela pohajkovala, nazadnje pa še celo kradla; pa to se je pri nas tudi že zgodilo, da se je kaka nerabljava in nepoštena hrvaška ali italijanska pajašija na veter postavila. Mi ne moremo in ne smemo zameriti Nemcem, ako godrnjajo čez nepravilne na-

pade, o katerih slišijo praviti, da se berejo po različnih hujskarskih in puntarskih časnikih, ki izhajajo na Spodnjem Štajerju. Pošteno slovensko ljudstvo temu ni krivo ter z Nemci vred tako ščuvanje obsoja. Hujskarije proti Nemcem kujejo le tisti ljudje, ki se nazivljejo kot „slovenskega ljudstva zastopniki in voditelji, razumništvo, pervaki itd.“ Ti ljudje se ljudstvu vsiljujejo kot rešitelji, v resnici pa so zapeljivci in oškodovalci ubogega slovenskega ljudstva — farizeji, pismoučeni in njihovi podrepaniki — farizejski hlapci.

„Gospodar“ pravi, da mora tisti glad trditi, ki zna nemški govoriti. Prevdarite sami, dragi rojaki, če ni to neumna oslarija! Ali se najde na svetu bedak, ki bi temu pritrdil? Poglejte le malo okoli sebe in videli boste, ako ste zdrave in trezne pameti, da je to laž, ki se da s pestjo prijati. Učeni gospodje, zakaj pravite ljudstvu kaj takega, česar sami ne verjamete in česar se tudi ne držite?! Zakaj ste se vi sami nemščine učili in zakaj pustite vaše otroke se nemški učiti, ako je ta jezik vsakomur tako nevaren?

Mi ne trdimo, da edina nemščina vleče človeka v deveta nebesa, pa pogledjte le k Slovanom na Hrvaško, Poljsko in v Galicijo, kake usmiljenja vredne sestradane reve da so in vendar med sto ne zna eden nemški! Ruteni v Galiciji so sami zahtevali nemške šole, ker so spoznali važnost znanja nemškega jezika. Poglejte na Kranjsko, kjer so v zadnjih letih nemščino skoraj popolnoma odpravili iz ljudskih šol pa tudi drugače sploh, ali se je tam občno blagostanje vzboljšalo? Nikakor ne. Nasprotno, revščina in pomanjkanje kruha raste na Kranjskem trajno in dan na dan se izseljuje veliko število ondotnih prebivalcev v tuje kraje, posebno v Ameriko. Kdor se hoče o tem prepričati, naj bere kranjske časnike. Mnogo lažje pa bi se gotovo tem revežem v tujini (vsaj iz začetka) godilo, ako bi razun svoje materinščine znali še kak drugi jezik, če že družega ne, vsaj nemški. Poglejmo si pa zdaj naše takozvane prvake v duhovniških in posvetnih suknyah, kako so se dobro naučili nemški, vkljub temu pa jim ni treba kruha stradati, temuč ti gospodje prav mastno živijo in si kupičijo bogastvo na bogastvo — in to iz žuljev nevednega, zapeljanega in oslepljenega kmečkega ljudstva. Ne učite se toraj nemški, ako hočete biti še nadalje podlaga — ne tujčevi, temuč — težki pervaški peti.

Nadalje kliče budalasto pervaško glasilo „na noge slovensko razumništvo“, katero bi naj Slovence napeljevalo, da bi šlo za kruhom na slovanski jug — na Hrvaško, v Bosno, v Srbsko, v Albanijo itd. O ti preljuba neumnost! Pisatelj unih vrst najbrž ne ve ali pa noče vedeti, da so prebivalci imenovanih dežel sami primorani hoditi iz domovine s trebuhom za kruhom, bodisi zaradi pomanjkanja živeža, bodisi zaradi varnosti življenja. Poglejte si te hinavce v pisarni ali farovžu, ali jih goni glad tje doli na izžuljeni slovanski jug? Ali se ne počutijo prav dobro tukaj med nami, akoravno znajo nemški. Vabijo vas samo zategadelj tje doli, da bi,

ako bi se enkrat spet domu vrnili, prišli še nevedni nazaj, kakor ste odišli, ker slovanski jata. Z v omiki najmanj za sto let zaostal za drugimi obrav ropskimi narodi. „Nevednost ljudstva je za na okrožn klerikalizem) največji kapital“ je nekoč rekel pravio Pflüger in to naši izkoriščevalci prav dobro ve o poob in pa tudi skrbno nato pazijo, da ona med kar n stvom ne zgine ter se umakne zavedanju, spozi zdi, an ško

Slovenci, odprite oči, ter za vselej pokažite zastopa sleparjem hrbet, ki vas imajo za norce ter vam va. jejo take napačne in škodljive navsete. Tje do Odločno slovanski jug, kjer je kmet na premoženju do a s Ko oglodan, kjer je vsa lastnina v rokah duhovs pride dohtarjev in židov, ali pa kjer kmetov, kakorš omožit na Slovenskem, sploh ni, — v Srbijo in Albanijo, zasluž je tatinstvo in roparstvo še na dnevnem redu, nila, k dol vam svetujejo vaši „prijatelji naroda, vaši vali uni telji in svetovalci“! zasluž

Vsakdo, ki si je kedaj že moral na tujem k goldina iskati, pravi, da je „na gornjih krajih“ vsekakor boljila, ke kor „na spodnjih“. Ž mirnejšo vestjo lahko puste st Kosen svojega sina ali hčerko na Nemško, kakor pa tje da or bliže Turčije. In ubogi mladenič ali revno dekle pijan o se s težkim in potrjim srcem loči z ljubega de h, kava čega kraja in od skrbnih starišev, naj bi šla v kudi za kjer vlada siromaštvo in tolovajstvo! Nikakor eno toz Ako ti je že usoda tako naklonila, da si moraš trjal, d služka na tujem iskati, najdeš ga pri naših sos teh ok Nemcih, ako si pošten in marljiv, in ako vsaj ker je ličkaj znaš njihovega jezika. Zatoraj vam svetujea svoj dragi rojaki, učite se, kolikor vam okolščine pr o odka ščaje nemščine, ker škodovalo vam to nikdar ne v za ti in zategadelj ne bodete stradali, pač pa preje k pri ce šemu kruhu prišli. igdar n

Celjski okrajni zastop pre civilnim sodiščem.

Štajerski deželni odbor je v svoji seji dne 12. moža o nuvarja t. l. razsodil, da imata dr. J. Serne e raviti. načelnik in dr. J. Dečko kot njegov namest arveč celjskemu okrajnemu zastopu nepokrito škodo, ka vati, v je bivši tajnik Kosem s svojim poneverjanjem ok ehoma povzročil, skupno povrniti. Ista znaša 26.659 k je ime in 61 h. Okraj nima samo pravico, ampak on so mu dolžnost, da ta znesek od imenovanih dveh gospo tivde p izterja, ja vsak najmanjši davkopllačilec ima pra prepis tožiti, ako se zgoraj omenjeni razsodbi ne ug lastnin Ker sta toraj ta dva gospoda za na pre z ana dotično škodo poravnati, tora. tudi nimata pravice odškodnino e 30. kogar družega terjati. Vkljub tej razso je od s in kljub svojej dolgoletnij odvetniški praksi se je ega kri Serneć podstopil po tožbenem potu poneverja a gosp svoto od Kosemove žene terjati in je tozadevno t se mu bo pri ces. kr. okrožnem sodišču v Celju vložil št itnej k 22. decembra 1903, v katerej je Marijo Kosem o mu ni žil, da si je na nepravilni način imetje pridobila nika. l a nobe

li še bolj
ski jug je
rugimi ev-
za nas (za
kel prelat
o vejo in
med ljud-
spoznanju
ažite tem
vam da-
e doli na
do kosti
ahovščine,
koršni so
nijo, kjer
redu, tje
vaši vodi-
em kruha
r bolje ka-
ste stariši
pa tje doli
dekle, ki
ga doma-
la v kraje,
kakor ne.
moraš za-
h sosedih
vsaj ko-
vetujemo,
ne pripu-
ar ne bo
je k bolj-

pred

ne 12. ja-
nec kot
namestnik
do, katero
m okraju
659 kroa-
k on imn
gospodov
a pravico
ne ugodu.
a z a v e-
i, t o r a j
i n o o d
j r a z s o d b i
se je dr.
pneverjeno
levno tož-
vložil dne
osem dol-
idobila in

gatela. Zastopnik obtoženke, g. dr. Stepischnegg pri obravnavi, ki se je dne 29. februarja pri celjskem okrožnem sodišču vršila, rekel, da dr. Sernece pravice v takšnji tožbi okraj zastopati, ker sšno pooblaščenje mu zamore le deželni zastopnik, kar pa tožitelj ne more dokazati. Res čudno mu zdi, da ravno ta mož, ki je v prvi vrsti sam vezan škodo poravnati, sedaj kot zastopnik okraj zastopa tukaj pred sodiščem od tretje osebe toživa.

Odločno odbija zagovornik obtoženke, da bi se ta s Kosemovim poneverjanjem obogatila. Svoje je pridobila si je polagoma s tem, da je od omožitvije leta 1886. sem od svojega moža me zaslužek prejemale ter od tega vsakokrat nekaj ranila, ker možu so baje za njegove potrebe zavovali uni zneski, katere si je pri različnih komitah zaslužil. Tako si je prihranila do leta 1898 goldinarjev, o čemur pa svojemu možu ničesar nila, ker se je bala, da bi ji on denarje odvzel. je Kosem postal tajnik okrajnega zastopa, je za- la, da on bolj in bolj od doma izostaja ter se po pijan domu vrača. Zvedela pa je tudi, da po ah, kavarnah i. t. d. ne plačuje samo za se, te- tudi za druge osebe, včasih prav znatne zneske. njeno tozadevno očitanje se je vsakokrat s tem arjal, da mu komisije dokaj zaslužka nesejo. el teh okolščin so se pojavili večkrat domači pre- Ker je Kosem vedno bolj razuzdano živel, se je za svoj prihranjeni denar še bolj bati začela; ano odkar je njen mož kot ud vseh slovenskih ev za tiste mnogo plačeval, je svoj prihranek ala pri celjski hranilnici. O Kosemovih poneverja- nigdar ni izvedela ničesar. Da bi o tem pa tudi Sernece in dr. Dečko ničesar ne slutila, je čisto čeno. Ko so Kosemove „lumparije“ ženi postale nestrpljive, je šla sama k dr. Sernecu, dr. in dr. Hrašovcu ter se o svojem položaju in i razuzdanostji pritožila in jih prosila, da bi i moža od takega življenja odvrniti in na boljše pravitu. A ti gospodje se za to reč niso pobri- marveč so Mariji Kosem, ko je spet prišla se evirati, vrata pokazali. Med tem pa je Kosem nehoma kradel, kar celo tožitelj ne more tajiti. aj je imel k temu poslu priložnosti dovolj, go- so mu jih takorekoč ponujali in dokaze nje- krivde prezirali ali pa uničevali.

o prepisovanju posestev in po razpravljanju o lastninskih zadevah Marije in Jožefa Kosem, na predlog zagovornika obtoženke obravnava la.
ne 30. marca se je obravnava nadaljevala. Dr. je od sodnika takorekoč zahteval, naj drugo tega kriv spozna, česar se je on sam krivega Ta gospod še takrat Kosemove žene ni poslu- se mu je ta pritožila, da je njen mož v ne- čitnej hiši“ — za 109 kron dolga napravil. to mu ni omajalo njegove zaupljivosti do svo- ajnika. Mnogo prič je bilo k obravnavi pokli- a nobena tožiteljevi izjavi, da bi Kosemeva

žena o moževem poneverjanju kaj vedela, ni mogla pritrditi. Očitalo se je obtoženki, da ima več vložnih knjig od hranilnice, a ona je pripoznala samo tri kot svojo lastnino, akoravno se glasijo ostale knjige tudi na ime „Marija Kosem“. V dokaz, da niso vse na Marijo Kosem se glaseče vloge bile od obtoženke polo- žene, je se oglasila Kosemova takrat še neomožena sestra z istim imenom kakor obtoženka, namreč: Marija Kosem. Na ta način je tudi manever s špar- kasnimi knjigami našel svoj zasluženi žalostni konec.

Nadaljne priče so izjavile, da je Kosem jako razuzdano in potratno živel, med tem ko je bila nje- gova žena varčna in skrbna gospodinja, ki je tudi pridno delala. Iz kaznilnice v Mariboru telegrafično poklicani Kosem je na vprašanje sodiščnega predsed- nika, kako da je vendar si upal takšna in tolikašnja poneverjanja storiti, rekel, da je vsem nje go- vim zločinom edinole dr. Sernece kriv. Bal se je baje v službo okrajnega zastopa stopiti, ker je njegov prednik Čermak iz tiste pobegnil in tudi neki drugi uradnik, katerega so iz Kranja v to službo vabili, tiste ni maral sprejeti. Da se je sled- njič udal, to bila je zanj nesreča. Dr. Sernece je rav- nal ž njim kakor z živino ali kakor se ravna „s sužni v Afriki.“ Čutstvo poštenja mu je popolnoma vzel in tako je začel Kosem izmikati. To stanje zdelo se mu je neznosno in hotel je vsaj dokler da se da „fletno“ živeti. Pisarne se je izogibal kolikor možno. Prilike so se mu nudile, da se je zamogel brez vseh ovir tujega denarja polastiti, jemal je toraj, kolikor je potreboval, da si svoje poželjivosti uteši in se za svoje „trpljenje“ vsaj nekoliko odškoduje. Ponočeval in popival je s svojimi „tovariši“ in s slaboglas- nimi ženskami, za katere je navadno vse on plačal, povrhu jim pa še draga darila pošiljal. Veliko denar- ja je izdal za slovenske slovesnosti, pri katerih ni- koli ni manjkal. Ako mu je pri ponočnih popivanjih zmanjkalo denarja, šel je koj v pisarno ter si ga tam- kaj vzel, kolikor je hotel. I. t. d.

Dr. Serneca je ta izjava kar pobila. Ugovarjati ni zamogel ničemur, ali vsaj ne vspesno. Sodni dvor je toraj spoznal tožbo dr. Serneca neopravičeno in neutemeljeno ter Marijo Kosem vsake krivde prosto, tožitelja pa je obsodil v vse tozadevne stroške.

Iz tega je razvidno, kakšna pota nastopajo in kakšna sredstva poskušajo oni gospodje celjskega okrajnega zastopa, ki so bili moralni povzročitelji škode, celjskemu okraju po Kosemu prizadete. Zvi- jajo se kakor v precep djana kača, samo da bi jim ne bilo treba mošnje odpreti ter storjeno škodo po- ravnati. Mi pa mislimo in trdno upamo, da se bojo našli možje, ki bodo znali pravo pot nastopiti, da se krivčniki prisilijo k poravnanju krivice in škode, ka- tero so sami s svojo malomarnostjo, brezbriznostjo in z opuščanjem svojih dolžnosti zakrivili. Ta zadeva ne sme zaspiti in ako jo sedanji zastop ne bode spravi- vil v red, tedaj se bode gotovo o svojem času novo izvoljeni okrajni zastop zanj živahneje zanimal in pobrigal.

Resnične besede in dobri nasveti koroškega duhovnika.

Avstrijski škofje v svojih pastirskih listih, ki so proti gibanju „proč od Rima“ namenjeni, zagovarjajo le svoje interese, zastopajo le interese duhovske vlade ter v teh listih stanovitno trdijo, da sveta katoliška cerkev — neomadeževana nevesta Kristusova — ni kriva temu gibanju in sploh nobenemu proti njej naperjenemu napadu. Takim trditvijam pa krepko ugovarja neustrašljivi čast. gospod Anton Vogrinec, župnik v Libeličah na Koroškem. Izdal je knjigo z naslovom: „Nostra maxima culpa (naša največa krivda ali greh). Nevarni položaj katoliške cerkve, kaj je temu vzrok in kako so more ta izboljšati“. Ubogo ljudstvo se mu smili kakor Kristusu, v čegar imenu on služi in deluje. Resnično veruje, da je vera najdražja in najpotrebnejša duhovna imovina, vidi pa tudi, da ta med ljudstvom od dne do dne bolj izginja — skozi krivdo duhovništva. Prav dobro jo pogodi, ko pravi, da hudič temu ni vzrok, ker tega je ja Kristus premagal; ako je pa posvetni duh omikancev temu odvracanju duš od katoliške cerkve sokriv, tedaj duhovništvo nima po tej sokrivdi povpraševati, ker na posvetnjake ja ne more vplivati, temuč spoznati mora lastno krivdo, ker to je edina pot, po kateri zamoremo dospeti na boljše stališče. Duša človekova je že od narave verna, ako se pa od najčistejše in najpopolnše vere v stran obrača, tedaj je temu edini vzrok ta, da za to poklicane osebe vero ne oznanjujejo na pravi način ter je tudi ne gojijo. Ne smemo se pustiti slepiti od bleska in moči duhovske vlade, ki se po nekaterih deželah še najde, ubožstvo cerkve pa tajiti. To odvraca od cerkve najprej omikance za njimi pa priprosto ljudstvo (v ožjem pomenu besede), česar noben človek ne more tajiti. Krivda duhovščine, da vera propada, se zamore v dvojno razdeliti; kriv je način, kako da duhovniki vero oznanjujejo in učijo in krivo je drugič to, da vere oni sami dejanski ne izvršujejo ali pa sploh slabo. — Veronauku je župnik Vogrinec dobro polovico svoje knjige, ki na vsakej svoji strani pričuje, kako globoko je pisatelj to vprašanje preštudiral in koliko važnost da vzgoji mladine pripisuje, zato pa tudi ostro obsoja poduk veronauka na naših ljudskih in srednjih šolah ter predlaga, da se naj ta temeljito preustroji. Katekizem uči se po šolah čisto mehanično, otroci odgovarjajo na vprašanja iz katekizma kakor kakšni avtomatje, brez da bi razum o tem kaj znal, kar jezik blebeče. Škofove ali dekanove vizitacije so čisto brezpomembne, ako se ti gospodje zadovoljijo s takimi mehaničnimi odgovori šolske mladine.

Vera se izvršuje v bogočastju in v življenju in župnik Vogrinec zahteva, da se naj iz bogočastja odstranijo vse praznoverske in pohujšljive navade, odpravijo naj se praznoverske pobožnosti in vsi taki spisi, kakoršne n. pr. naši klerikalci tako radi razširjajo, ker ljudstvo se s tem le poneumnuje, ob enem se patudi vera ubija.

Izpovedovanje naj se poveri samo st. izkušenim duhovnikom, celibat pa se naj ker le tedaj, če bode celibatu konec, bo niki tudi v nravnem oziru zamogli dajati dober vzgled, kajti nečisto življenje predhovnikov je poglavitni vzrok, da vera propada.

Nadalje župnik Vogrinec neustrašljivo živijo posamezni cerkveni knezi v izobilju kakor kaki kralji, medtem ko ljudstvo stanujejo v palačah in se vozijo v krasni medtem ko ljudstvu pridigujejo: „blagoker njih je nebeško kraljevstvo!“ Ljudstvom naukom le težko ali pa čisto nič ne verjavi vidim primernih izgledov, kajti „besede le vzgledi pa vlečejo“. Škofijske vizitacije Vogrinčevim prepričanju le bahato razkazatva in imenitnosti, sicer pa so brez. Vkljub škofijskim vizitacijam je bil razuzd. Mašek, ki je svojega župnika najprej okon pa ga poskusil zastupati, pri cerkveni obli čisljan in je veljal za vzornega duhovnika.

Prav odkritosrčno in možato graja grinec tudi to, da so dohodki duhovnikov enaki, kajti eni imajo na tisočake dohodkov pa morajo na zvižacen način izvabljeni denar, da se zamorejo preživiti, pri tem višji duhovniki polni ošabnosti in osornosti nižjim, ter se med seboj sovražijo, preganjajo in na nekrščanski način v politične boje, s čemur si sami mnogo sovražnikov. Temu še pristavlja grinec: Če bi v državi gospodstvo v rokah rikalci, tedaj bi bili škofje gospodarji in velika nesreča za vso ljudstvo, prav posebno pa za nižjo duhovščino.

Čast. gospod župnik Vogrinec je storil delo in vsak pošten človek mu mora biti hvaležen. Hvaležni mu moramo biti za njegovo srčnost in ravnodušnost ter občudovati njegovo žato pogumnost. Priznanja od svojih prednikov za to delo ne sme pričakovati in ga tudi ne pričakuje, pač pa preganjanje in zaničevanje zadene vsacega, kdor si dandanes upa tega resnico povedati.

Vojska med Rusi in Japanci

Prva japonska armada pod poveljništvom rala Kurino v severni Koreji brez ovir prišla 2. t. m. prišli so baje prvi japonski oddelki Jalu ter se polastili ob iztoku te reke ležečemu Widžu, brez da bi jim Rusi pri tem kaj delali. Ruski konjeniki (kozaki) so sicer gibanje opazovali, toda se niso v nobenem stili temveč se nazaj proti svoji glavnini umaknili. Pač pa so se sovražne prednje 29. p. m. pri mestu Tžendžu spopadle, Japonci Ruse pregnali. Glavni stan japonske rala Kurina je mesto Andžu.

oni so se utrdili na desnem bregu reke Jalu, sta si sedaj sovražnika jako blizu in prišlo bode predno preteče mesec dnij, do jako krvavih bitk, jih bomo obširneje poročali. Za danes ta odkončamo, ker nimamo podati čitateljem značajnih ali pomenljivih novic o tej vojski, z malen-pa jih nečemo motiti.

Spodnje-štajerske novice.

Potrditiv. Nj. Veličanstvo presvitli cesar je iz-gospoda dr. Joh. Sch m i d e r e r - j a načel-in gospoda Jo z e f a B a n c a l a r i kot pod-nikom mariborskega okrajnega zastopa potrdil. je potrdil presvitli cesar izvolitev gosp. Jož. a županom mesta Ptuj.

Premečšenje. Ces. kr. bilježnik (notar) dr. Jo-H a a s je premečšen iz Maribora v št. Mohor-oroškem.

Razširjenje šole. Štajerski deželni šolski svet je lokom z dne 17. marca 1904 št. 3012 od-da se ima petrazredna ljudska šola pri sv. niže Ptuja v šestrazrednico razširiti.

Nesramno obrekovanje. „Slov. Gospodar“ obre-v svoji 14. številki od dne 7. marca t. l. pismo-za ptujsko okolico, J. Weisbaherja ter pravi, da Štajerčev agent“. Mi pa povemo dotičnemu ne-mežu, ki si upa v imenovanem listu, kaj takega in uradno osebo nepostavnega djanja dolžiti, je ta trditev grda laž, ki ima namen, tega moža njegovih predpostavljanih očrnuti ter njihovo zau-je do tega ces. kr. uslužbenca omajati ali celo kopati. To še niso naše zadnje besede v tej zadevi.

„Mariborska golazen“ pod imenom „Slov. Go-lar“ in „Naš dom“ se je mnogim ljudem v ptuj-okraju že tako pristudila, da jo takój, ko jim dojde, temeljito zaterejo; brez usmiljenja mora ti v ogenj ali tjekaj, kamor ljudje navadno po-č hodijo. — Ta golazen je pa tudi dokaj vsi-in nadležna. „Gospodar“ in „fihpos“ dohajata naročena v mnoge hiše, ja celo v dveh iztisih, ko vendar nikakor ne marajo. Po več let že mnogi plačali naročnine, a kljub temu dohajata ta uma-za zapored. Nič ne pomaga napisati na oklep-aj“ ali „retour“, brez sramu ti drugič zopet enak židu, katerega si skozi ena vrata spodil, drugih ti pa spet v hišo zleze. Gnjusoba vsiljiva!

Iz Svetinj pri Ormožu. Župnik Bohanec ima „Šta-er“ hudo „na piki“. Ne samo na prižnici temuč v spovednici ima vedno „Štajerca“ na jeziku je celo bolniku na smrtni postelji ne prizanese, bi mu ne očital naročitve Štajerčeve, kar traja celó pol ure. Gospod Bohanec, vprašamo Vas, ste samo politični agitator, ali ste še tudi kaj tega? Da niste pravi katoliški duhovnik, to je že zdavnej znano dovolj. Na svidenje -- „a Ivanjkovčan.“

Iz Črešnjevca se nam poroča: „Pri zadnji zani-obravnavi dne 5. t. m. pri okrožnem sodišču v Mariboru bil je župnikov prijatelj Štefan R u d o l f

zaradi tatvine drv obsojen na 3 mesece težke ječe; preiskava zoper župnika g. J. S u š n i k a teče pa še naprej ter bode čez 40 prič poklicanih k obravnavi, o kateri bode „Štajercu“ ob svojem času poročal — njegov zvest somišljenik in naročnik iz Črešnjevca.“

Iz Ljutomera. Dne 21. t. m. se bode vršila vo-litev novega občinskega odbora v Ljutomeru. Ker pa je za gospodarstvene stvari zelo važno, kdo da sedi v občinskem odboru, Vas opozarjamo — namreč slo-vensko stranko, — da si izvolite pametne može, ki bodo za delovanje občinskega odbora, ne pa da bi obstruirali in s tem onemogočili delovanje te korpo-racije ter škodovali gospodarstvenemu napredku. Za najboljše kandidate v občinski odbor bi vam nasve-tovali dobre gospodarje in posestnike, namreč gos-pode: Ivana Kukovec, Franceta Seršen, Alojza Veršič in dosedajnega odbornika Alojza Reich, ne pa ka-koršne ste dosedaj volili: posojilničnega šribarja, Karleka in Babnika, katerih zadnji nima družega, kakor samega sebe in firmensko tablo, katero so mu že mati darovali; on vživa po na napovedbi nje-govega uječa ubožno podporo rajnega Plohna iz Ptuja, kar se pa ne strinja z častjo odbornika. Se-danji odborniki manjšine so pač „karasi“, vedo dobro gospodariti, pa samo po gostilnah, pri svojem gos-podarstvu so pa dosedaj prav malo sposobnosti po-kazali.

„Anti politično društvo“.

Hajdinski nadučitelj, g. Podobnik se je v novejšem času najbrž od svojega pajdaša, hajdinskega ka-plana, navadil vtikati v reči, ki ne spadajo v njegov delokrog. Pri zadnjih volitvah v okrajni zastop ptujski je ta gospod pokazal ali vsaj pokazati skušal, da se tudi po njegovih žilah pretaka vroča pervaška kri — čeravno je že precej stara. Mahoričevo vino dalo mu je toliko „korajže“, da se možicelj še potem ni zamogel umiriti, ko je stopil že na ulico. Pa tudi nasproti gospodu Veršiču na Bregu si je moral dati duška ter pokazati svoj „ugled“ in veljavo. — „Hej Slovane . . .!“

Vsled opeklin umrla je 1 $\frac{3}{4}$ leta stara M i c k a P e t r o v i č, hčerka kočarja Jakoba Petrovič pri sv. Marjeti niže Ptuja. Šla je namreč na Veliko noč gledati na kraj, kjer so na predvečer kresili. Ker pa ogenj ni še popolnoma ugasnil, vnelo se je dekletovo oblačilce in revica se je tako opekla, da je čez malo ur potem umrla.

Menjava posesti. Grof H e n c k e l - D o n n e r s - m a r k je nekdanji Farsky-ev premogokop v Starem-trgu pri Slovenjemgradu za 23.500 kron kupil.

Velikonočno streljanje povzročilo je na več krajih našim „fajerberkarjem“ prav znatnih, deloma težkih telesnih poškodb. V celjsko bolnišnico došlo je 5 takih „prostovoljnih“ ponesrečencev. V Š m a r t n u pri Slovenjem Gradcu je strel nekemu 12-letnemu dečku raztrgal desno roko in pri sv. Jederti je bil neki 16-letni fant vsled streljanja na levi roki hudo poškodovan.

Velik pretep in uboj. Na velikonočni pondeljek sprli so se fantje v št. Vidu pri Ptuju. Bilo jih je okoli 60 in uprizorili so pravcato bitko. Opletali so

Japo

eljništvom
vir prodire
oddelki
ke ležečega
m kake
icer sovraž
obeno praš
j glavni
ednje stra
adle, kjer
japonskega

se z latami, cepci, drogi, ročicami in z drugimi sličnimi pripravami, kamenje pa je frčalo, kakor da bi japonski topničarji pred Port Artur prišli. Mnogo je bilo težko ranjenih, kmečki sin Jakob Rožman pa je pri tem tepežu dobil tako po glavi, da je kmalo na to „pozabil dihati.“ Fantje, s takim surovim ravnanjem si nikakor ne delate čast! Neumljivo se nam zdi, zakaj da se je žandarmerijska postaja v št. Vidu opustila, ko je vendar tamkaj neobhodno potrebna.

Požar. Dne 8. t. m. proti poldnevu nastal je v Doleni v Halozah požar, ki je upepelil hišna in gospodarska poslopja posestnikov Anton Ornig in Štefan Pišek. Ogenj pokončal je razun poslopij tudi mnogo živeža in krme, zraven pa še eno žrebe (vredno 300 krun) in 6 svinj. Zgorelo je sploh vse premakljivo imetje dotičnih posestnikov in škoda je toraj prav velika.

Pijanščina ne de dobre in še celó tatu ne. Kogar Anton Majcen iz Moravc je že dalje časa sem kradel po ptujskem, ljutomerskem in ormožkem okraju. Ker pa pregovor pravi, da nihče ne uide svoji osodi, tako je tudi tega lisjaka bridko zadela. V noči od 3. do 4. marca je namreč vlomil v klet posestnika Hojnika v Senčaku in se tamkaj nad vino spravil. Vinski bratec Majcen pa se je tega božjega daru tako nazival, da je nezavesten v kleti obležal, kjer so ga drugo jutro domačini našli in žandarjem izročili. Je pač smola!

Od ptujskih sejmov. Na zadnji tukajšni živinski in svinjski sejem dne 6. t. m. se je prigralo 150 konjev, 720 goved in 358 svinj. Cene so bile dobre in kupčija prav živahna. Namesto drugega mesečnega sejma, ki bi se imel vršiti dne 20. t. m., vršil se bode **veliki letni živinski sejem na dan sv. Jurja, to je 23. aprila t. l.** Pričakovati smemo mnogo živine, pa tudi kupcev. Tudi kramarski sejem bode tega dne. Prihodnji svinjski sejem vršil se bode dne 20. aprila, lesni sejem pa se začne že v pondeljek 18. aprila tega leta.

Dopisi.

Iz Kicarjev pri Ptuju. Kakor naša zemlja obstoji iz več delov sveta, tako razdeljujemo tudi naš ljubi Kicar, namreč v veliki vrh, senarski vrh, krompirjev vrh in kokošji vrh. Najimetnejši je poslednji, v katerem imamo en par prav prebrisanih zakonskih ljudi. Možu je ime Juža ženi pa Lunka. Našega Juža je „Slovenski Gospodar“ že tako izobrazil, da zna vsako tožbo prav dobro izpeljati — nazadnje pa mora vse sam plačati z denarjem, katerega mu v to svrhu naš kicarski „cimermojster“ posodi. Juža pravi, da je „Štajerc lažnjivi zapeljivec, a „Štajerc“ ga še nigdar ni k tožbi zapeljal, pač pa se je Juža svojega hujskanja najbrž iz svojih mu tako priljubljenih listov navzel, kakor tudi njegova Lunka, ki „fihposa“ vedno za rep drži in ki jo je že tako pametno napravil,

da gre ž njo vse, kar le oči vidijo; saj je „kunštna“ (prebrisana) postala, da zna celo s „handlat“ (barantati) in sicer tako, da samo vidita. Najbrž si pri tej barantiji toliko pridre zamore potem naročnino za „Slov. Gospodar“ njegovega sinčeka „fihpos“ plačati, katera list drugim kaj pridno priporoča s povdarkom, da šele tedaj pravi Slovenec postane, ako je na lista naročen. Glejte no, potemtakem so se princi venci še le pred nekaterimi leti na svetu prišlo ko sta omenjena dva lista izhajati začela! Taka dvojica ima pa še tudi druge podpiratelje, Janžo in neko Minko, ki sta vrla pristaša klerikalcev. Pa pustimo raje te neznatne miru, samo da uni tudi pusté nas, našega „Štajerc“ in pa naše kokoši na miru! Miroljubni Kicar se

Iz Kozjega. „Kozje, dne 27. sušca 1904“ Kozjega, predragi „Štajerc“, še nisi, kolikor ti znano, doslej nobenega poročila prinesel. „Slov. Gospodar“ in znana „celjska žaba“ sta se kajšne razmere že večkrat širokoustila. Če Nemeč ali liberalec se svojim somišljenikom hitro sta to reč omenjena lista v javnost akoravno ni bila bogsigavedi kako pomembna, pa kak klerikalec globoko v blato zagreznol molčita o takem dogodku kakor namalan ročam ti, dragi „Štajerc“, toraj jaz sledeče: V je cerkveni ključar ali cekmošter, — kateri ključev od cerkvene blagajne, odkar to nosi, nikdar ni imel v rokah — pred dvema jako globoko v blato zabredel, tako da ga ženje perila nad tisoč kron stalo. Ta dogodek doljub“ v svoji številki 39 od 12. septembra 1901 lepo opisal in ta slučaj je še od danes vsakemu janu v dobrem spominu kot „klerikalni uzor čisti A zopet se je nekemu cerkvenemu ključarju, in klerikalnemu zagrizencu ena prav lepa Franc Medvenšek iz Zagorja (starodavna in božja pot) je bil včeraj od tukajšnega ces. kr. spodnega sodišča na 400 kron globe obsojen, in sicer radi prelomka zakonske zvestobe. Tožitelj je Simšek, posestnik v Zagorju, kateri je se iz vračajoč obtoženca pri svoji ženi zalezal. — Z nito pri tem je posebno to, da je bil Medvenšek jim sofaranom večkrat za vzgled in v posnemoročan kot „vrl narodnjak, značajan mož in kristjan“. — No, mi klerikalcem zares ne zavplana tega vzglednega poštenjaka, kojega krčma je zbirnik kozjanskih „pervakov“ in kjer pogostoma znani „graduירani kvartet.“ Kozjarega

Iz Šoštanja. V šesti številki „Štajerca“ dopisnik iz Šoštanja se svojimi zvesto po naravnimi slikami vrlodobre pogodil. Ljudje so se smeja in kihanja kar za trebuh držali. Vzlagajale slike: „Smrdokavra z babco“ — „črna dič“ — „Bartlos“ in pa „s človeškimi kožami turn“. Da pa bodemo imeli popolno ali celotno manjka še dveh poglavitnih figur, in ti ste:

„ate“ in „naša mama“, kakor se ta zakonska dvojica nasproti svojim gostom rada imenuje. „Naš ate“ je bil nekdanj „flosar“ in je kaj mogočno po Savinji in po Savi „humpljal“, zdaj pa ima blagor in gorje našega trga v svojih rokah. Ni — li to velikanski skok! „Naš ate“ je pri tem čisto nedolžen; to je slavni naših še slavnějšíh pervakov. Odkritosrčno rečeno je „naš ate“ še eden najspodobnejših izmed tujih kolovodjev prvaške stranke. Nekateri tržani so šale s tem gospodom uganjajo in trdijo, da bode moral po trikrat na teden obrtniško šolo obiskovati in je baje ta „atek“ že vpisan za učenca v neki obrtni stroki, ker ne zna abecede, nemški pa tudi govori „kakor bi preklje lomil“. — Istina pa je tudi, da se je med „našim atejem“ in „zlato Tončko“ medsebojna ljubezen v zadnjem času precej ohladila, posebno odkar je začel „Hinko“ nemir in zgago delovati. „Naš ate“ postal je ljubosumen, in ljudje pravijo, da nosi že nekaj časa sem vedno nabasan revolver pri sebi. Kolika izprememba vendar! Popreje sta igrali komendije šaloigre, sedaj pa žaloigre. Imamo namreč sedaj v našem trgu tudi novošegni teater, v katerem stanejo lože in prvi sedeži po pet krajcarjev. Naš dobro obskrbljujejo „pemski muzikantje“, razposajeni učenci pa korakajo ob nedeljah mimo tega teatra ter v zboru prepevajo novo šoštanjsko himno: V Kozjuštan se probuja! Huja — huja — huja!“

Domačin.

Iz Hajdinja pri Ptujju. Pri nas se godijo čudne stvari. Našega gospoda kaplana vse druge reči mikajo in brigajo, duhovno pastirstvo pa se mu najbrž zdi nekak „stranska reč“; politika je njegov življ in njegov najljubši predmet. Z njegovim obnašanjem v cerkvi nam ni mi farani nikakor ne moremo zadovoljiti. Cerkev je čisto naša hiša božja, kjer se nedostojnosti nikakor ne smejo pojaviti, posebno naj se duhovnik pri svojih cerkvenih opravilih tako obnaša, da ne bode dajal vernikom in imenitnim puhanja ter je v njihovi pobožnosti motil. A naš gospod kaplan misli vse drugače; on namreč misli: in sicer ako si sme zunaj cerkve več kaj dovoliti kakor drugi je bil Janmerjoči ljudje, tedaj mu je tudi v cerkvi dovoljeno iz seje obnašati, kakor je njegova volja. Tako je n. pr. — Znan praznik Marijinega oznanjenja (25. marca) kazal naš gospod obnašanje, kakoršnega bi od katoliškega duhovnika nigdar ne bili pričakovali. Ko sta namreč dva kaplana nekaj besed med seboj govorila in je to g. kaplan zapazil, se je tako razburil, da je kljub svežbirališkemu mestu začel rentočiti in zmerjati, kakor da bi v kakej krčmi. Izpustil je celo neke postaje križega pota (bilo je namreč pri poldanski službi), a ne vemo, ali iz kljubovanja ali vsled razprijenosti. Kot omikan človek bi vendar moral znati malo brzdati, posebno pri svetih opravilih in v hiši božji naj bi ohranil mirno kri in stal dostojno nastopanje, kar bi ljudem bolj imponiralo kakor pa njegova „sveta jeza“ in razburjenje. Pregovor pravi, da slabi vzgledi pokvajo dobre šege. Ko se je pri nas zvedla novica, da je eden tukašnjih šolarjev drugemu zaradi malečnosti nož pod rebra zasadil, spomnili smo

se nehoté tega kaplanovega nastopa. Mi tega surovega fantalina gotovo ne bodemo zagovarjali, ali toliko slobodno smemo reči, da je imel na svojim dušnim pastirjem in katehetom jako slabi vzgled, kako naj človek v jezi svoje strasti krotí in brzda ter svojemu nasprotniku prizanaša. Gospod kaplan bi naj raje učil vernike krsčanske ljubezni, zmernosti, potrpežljivosti, prizanašanja svojemu bližnjemu — sploh krepostnega življenja v smislu Kristusovih nauk, namesto da se peča s politiko, za njo agitira ter jo med svoja duhovska opravila bodisi na prižnici, v spovednici ali v šoli vpleta. Podučil naj bi stariše, da naj nikar svojih otrok že v nežni mladosti ne vadijo na opojne pijače, najmanj pa na žganje, ter jih ne jemljejo seboj v krčme in „šnopsarije“, ker tamkaj ne slišijo in ne vidijo kaj takega, kar bi zamoglo njihova čustva blažiti, njihov značaj krečiti in jih privaditi zmernemu in krepostnemu življenju. Pri klanju domačih živalij otroci ne smejo biti navzoči ali celo pomagaci, kajti to dela mladino trdosrčno, nevsmiljeno, surovo! Ne samo podne, temuč tudi ponoči imajo stariši na svoje otroke paziti in njih čuvati, da ne postanejo ponočnjaki, pretepači ali celo ubijalci. Stariši, vzgojitelji, učitelji naj dajejo mladini ne samo potrebne nauke, ampak še potrebnejše dobre vzglede, in z božjo pomočjo bodemo dosegli, da bode naša mladina si zadobila boljše ime, kakor si ga zdaj zasluži. Pred vsem naj „dušni pastirji“ pazijo na to, da nikoli in nikjer ne bodo dajali puhajšanja in slabih vzgledov. Naš g. kaplan naj bi si vzel vzgled svoje predpostavljene, n. pr. svojega blagega g. župnika, čast. g. prošta ptujškega in mil. g. knežškofa, ki se ne pečajo s politično agitacijo, temuč so miroljubni dušni pastirji, ki se drže nauk Kristusovih in zapovedij svete katoliške cerkve.

Vprašamo pa zdaj „slavnega“ Slov. Gospodarja, kdo je kriv, da se neti med ljudstvom sovražstvo in prepir? Kdo ščuva ljudstvo in ga zapeljuje v politična in družinska nasprotstva? Kdo je kriv takim in enakim dogodkom, kakoršen se je zgodil nedavno med dvema tukašnjima šolarjama? Vsak trezno misleči človek bode spoznal, da so temu krivi le malomarni stariši in učitelji, posebej pa še taki duhovni pastirji, ki sejejo med ljudstvom le razprtijo in prepir, ki ga proti eden drugemu ščuvalo, ki se s politiko več pečajo, kakor pa s svojim dušnim pastirstvom in s vzgojo jim izročene mladine. Gospod kaplan, oznanjajte nam raje Kristusove nauke in se tudi sami po njih ravnajte, politiko pa pustite na stran, ker ta ni za Vaš stan. Ne brigajte se za naše časnike; mi raje beremo take, katere imamo naročene in jih pošteno plačamo, kakor pa tiste, ki se nam brezplačno vsiljujejo in ki ne znajo družega, kakor ščuvati, obrekovati in lagati. Mi ne najdemo v „Štajercu“ ničesar protivskega ali protipostavnega, ako pa ta list tu in tam takega človeka, kakoršen ste Vi, malo na njegove dolžnosti opomni, je nam le prav, ker drugače bi morali to mi sami storiti, česar se pa raje izogibljemo.

Prilčno več kaj . . .

Hajdinčan.

Zunanje novice.

Lep nauk! Kakor kranjski časnik „Gorenjec“ poroča, napeljuje župnik v Mošah pri Kranju šolsko mladino, naj vsakokrat, kadar jih stariši pošljejo kaj nakupovat, nekaj manje kupijo, kakor jim je velevano ter nekaj denarja prihranijo, katerega naj potem v župnijsko hranilnico dajo. Kaj ne, lep nauk Kristusovega naslednika?!

Skoraj celo mesto pogorelo. Dne 28. marca je mestece Dynow blizu Brzezova v Galiciji skoraj vso pogorelo. Škoda se ceni na 100 tisoč kron.

Iz Balkana. Kakor vejo posamezni listi poročati, je baje Turčija pripravljena dovoliti, da dobi Macedonija samoupravo, katerej bi stal na čelu kot podkralj sultanov sin Burhan. Ako se pa to ne uresniči, razdelili bodeta baje Macedonijo Avstrija in Italija ter vsaka vzela svoj del pod lastno upravo, in sicer Avstrija vzhodni notranji del, Italija pa zahodni obmorski del, o čemur ste se baje ti državi že do drugega dogovorili in pogodili. Kolikor je na tem resnice, bode prihodnost pokazala.?

Napad na španskega kralja. Španski kralj Alfonz XIII. potuje že nekaj tednov po svojih deželah. Nedavno je prišel v mesto Barcelono ter obiskal tamošnje delavsko razstavo. V trenutku, ko je razstavo zapuščal, počila je v njegovi bližini petarda, ki je dva kmeta ubila, a mladostnemu kralju se ničesar ni zgodilo.

Šestero umorov pred 45 leti je izvršil neki policijski „špicelj“ z imenom Lichtenecker v Badnu pri Dunaju. Zločinec je bil svoječasno le zaradi enega umora obsojen. Umril je pred večimi leti v ječi. A zdaj po 45 letih je prišlo na dan, da je imel ta grozovitnež 6 umorov na vesti. Neka stara ženkica, ki je kot deklica bila nevidna priča nekega roparskega umora pred 45 leti, je izpovedala, da je dotični umor izvršil „špicelj“ Lichtenecker. Od tega slučaja se je nadalje dalo na druge sklepati. — Grozno!

Najstarejši stotnik umrl je v Petrovaraždinu z imenom Sava Jovčičič, ki je dosegel starost sto let. Njegova dva sina sta umirovljena majorja.

Blazen človek z imenom Anton Koritnik, doma iz Rajhenburga, je v norišnici v Feldhofu pri Gradcu napadel zdravnika dr. Tafla. Na Koritniku, ki je bil svoje dni natakarkar, dosedaj niso opazili nikake divjosti, tembolj je ta napad iznenadil vso v dotičnem zavodu službujoče osobje. Zdravnik ima na glavi 12 cm. dolgo rano in se je še le čez dalje časa po napadu zavedel.

96 let star morilec. Na Veliko noč popoldne je v mestni ubožnici v Vodmatu pri Ljubljani umoril 96 let stari mestni ubožec Ivan Pavlič iz Zaprice pri Kamniku 79 let starega tovariša, mestnega ubožca Jernejja Ciglarja, katerega je z nožem tako pehnil, da je bil poslednji pri priči mrtev. Potem pa je še nevarno ranil 67-letnega bivšega fijakerja Franca

Malenšaka, ki je tudi bil morilčev tovariš. Ciglar in Malenšak sta baje Pavliča z različnimi otročarijami dražila in mu kazala vino, katerega pa mu nista dala piti. To je napol gluhega in muhastega Pavliča tako razjarilo, da je slednjič storil omenjeno zločinstvo.

Cerkven. rop. Na cvetni ponedeljek po noči vladili so nepoznani zločinci v cerkev na Stari Oslinici na Kranjskem ter jo vseh dragocenostij oropali.

Grozno zločinstvo zasledili so v nekem londonskem predmestju. Neki mož, ki se baje imenuje Georg Albert Cossmann, je naročil vozniku, da mu nje njegov težak plehasti zaboje (kišto), iz katerega se je cedila smradljiva tekočina, na dolečni kraj popek. Vozniku se je stvar zdela sumljiva. Tudi Cossmannu, vemu najemniku se je lastnik zaboja že dalje časa sem zdel sumljiv, toraj je poslal po policijo. Ko ta došla, je Cossmann hotel pobegniti, a policajci ga vendar vjeli, toda pri tej priči si je mož z bravi vijo vrat prerezal in takó na licu mesta umrl. Ko so zaboje odprli, našli so v njem razkosano žensko truplo s zdrobljeno glavo, vse v cement vlito. Oblasliščeje sedaj še več ženskih mrličev ker sumijo, da je Cossmann storil več enakih hudodelstev. Dokazano se je namreč, da je Cossmann v zadnjem času pogostoma pri sebi sprejemal ženske, ki so se po daljšem času pri njem zadržavale.

Mož s 47 ženami. 33 letni konduktor newjorske poulične železnice, James Shippee, je bil obdolžen, da se je nedavno pod krivim imenom poročil z neko Oetrlow, akoravno mu je prava žena z dvema otrokoma še živela v istem mestu. Pri sodnji, kamor ste prišli pričati obe ženi, se je dognalo, da in Shippee razun teh dveh žen še eno v San Francisku drugo v Čikagu, tretjo Vašingtonu i t. d. V kratkem se mu je dokazalo, da ima obtoženec 7 žen. Ko Shippee na noben način ni zamogel več izviti, priznal je sam ter rekel: „Zdaj mi je pa že vse eno in poznati hočem, da nisem samo 7 krat oženjen, temveč 47 krat“. Obe pričujoči ženi sta na te besede omahale, sodnik pa je tega „junaka“ poslal porotnikom.

Grozen čin iz ljubosumnosti. Hišni posestnik Peter Rajič v Belemgradu storil je nedavno na grozovit način konec svojemu življenju. Rajič se je kot vdan pred kratkim oženil z neko izvanredno zalo deklico. Ko je žena odišla na trg, zabodel si je iz ljubosumnosti velik kuhinjski nož v trebuh ter si nato črno izvlekel. Otroci, ki so bili priče tega strašnega dejanja, začeli so kričati, na kar so prihiteli ljudje na ulice ki so morali besnečega ranjenca zvezati, da mu zabranili nadaljno razmesarjenje samega sebe. Neko se je Rajič pomiril ter kljub velikim bolečinam mu razložil vzrok svojega čina in si je, ko so mu razspet razvezali, zapalil smodko (cigaro) ter jo hladno krvno pušil. Došla policija je dala nesrečneža prenesti v bolnišnico, kjer je po kratkih urah v grozovitih bolečinah umrl.

Predpotopni morski som. Muzej ogrskega geografskega zavoda je dobil pred kratkim okostnico

potopnega morskega soma, katero so pred štirimi letmi izkopali v opekarni posestnika Prosta v Borbolju na Ogrskem. Prost je ta okostnjak, ki je 7 metrov dolg in poldrugi meter širok, velikodušno daroval omenjenemu muzeju (ta eksemplar je dosedaj edini znani na svetu in ima muzejsko vrednost 30.000 kron), in prejel za to darilo od presvitlega cesarja zlat križec za zasluge.

Nedolžna žrtev pohotnega vojaka. V Gorici je v bolnišnici umrla deklica Ida Meoto, katero je nedavno posilil vodnik 47. pešpolka, Martin Bernhard.

Bogastvo jezuitov. Pokojni minister Miquel je cenil premoženje jezuitov na 20 tisoč milijonov kron. Samo v mestu Metz u ima ta red hiš in zemljišč za 20 milijonov kron. No, zdaj pa še naj kdo poreče, da se tem ljudem slabo godi!

Iz Arabije. Roparski Beduini so ujeli ter zaplenili mohamedansko karavano (turške romarje), kakoršna vsako leto roma v Medino in Meko k slovečim mohamedanskim svetiščem. Karavana šteje baje 5 do 6 tisoč glav. Turška vlada je odposlala 3 bataljone (voje) vojakov, ki naj rešijo nesrečne romarje iz beduinskih rok ter je spravijo srečno zopet v domovino.

Morilke lastnega očeta kazni oproščene. Dne 28. marca so porotniki okrožnega sodišča v Luceri na Laškem tri sestre, Katarino, Berenico in Ester de Francesco, katere so 8. oktobra 1901 svojega očeta umrtili, za nekrive spoznali in sodišče jih je kazni oprostilo. Oče je bil okrutnež in surovež prve vrste in ko je svojo pridno ženo v grob spravil, trpinčil je skozi več let svoje 3 hčerke na tak grozovit način, da so reve slednjič sklenile očeta umrtiti, kateri sklep so tudi izpeljale.

Tri zakonske može umorila je v Karlinih na Moravskem kočarica Marija Novak. Leta 1897. je baje umorila svojega prvega moža Jakoba Spaniela, leta 1901. svojega drugega moža Metoda Daneka in pred kratkim tretjega, Karola Novaka. Ako bi se sum ne vzbudil pravočasno, bila bi sedaj že četrtič poročena, a namesto četrti svoje gostije sedi zdaj pod ključem.

Strahovit požar. Na velikoncni pondeljek je v Galiciji zgorela cela vas Kviatovicz. V ognju je našla smrt tudi neka priletna ženica. Škode je za 300 tisoč kron.

Dvojni umor in samomor. V Neuenburgu na Švicarskem je v nekem hotelu pravnik Koch iz Nemčije ustrelil svojo ljubico, nato zadavil njenega polletnega otroka potem pa je samega sebe ustrelil.

Kuga v Indiji se strahovito razširja. V tednu do 19. marca je umrlo na tej strašnej bolezni 40.527 ljudi. Proti tej morilki še dosedaj zdravniki niso našli vspešnih sredstev ali zasledili „pravega zelišča“.

Zlato rudo našli so v občini Madjan na Sedmograškem, Ta ruda ima baje v sebi zlata v visokih

odstotkih in rudnik toraj obljublja prav bogatega dobička.

Od mrtvih vzbudila se je baje v mrtvašnici na draždanskem pokopališču neka dvanajstletna deklica. Oddali so jo v zdravniško oskrbovanje.

Gospodarstvene in gospodinjske stvari.

Zlata pravila pri svinjski reji. Nek strokovnjak (H. Schmidt, grajščinski ravnatelj v Wonsovem) sestavil je za svinjsko rejo sledeča pravila, katerih bi se naj tudi naši svinjerejci strogo držali, ako hočejo doseči zaželjeni uspeh in si s tem zboljšati pleme pa tudi svoje gmotno stanje. Dotična pravila se glasé tako-le: 1. Oskrboj, streži in krmi plemenske svinje kolikor možno dobro, praseta kolikor mogoče po ceni, krmiljenke (pitane svinje) pa najboljše ko je mogoče; 2. Le s čistim (dobrem) plemenom se da popolnost doseči; 3. Drži se tistega cilja, katerega si enkrat za pravega spoznal; 4. Za pleme rabi edinole zdrave, pravilno zraščene in doraščene živali, nikoli pa premlade; 5. Razun pitanih spuščaj vse svinje vsaki dan najmanje 1 do 2 uri na prosto, ker gibanje v svežem zraku svinjam jako prija; 6. Skrbi za suh, zračen in prepriha prost hlev, ki je po zimi dovolj topel po leti pa hladan; 7. Svinje potrebujejo mir, posebno pa pitane svinje; 8. Čistota in snažnost ste pri svinjeriji neobhodno potrebni; 9. Plemenske svinje se naj krmijo, pa ne pitajo; 10. Krepko pičo dajaj svinjam kolikor možno suho, sekanico pa oparjeno ali pa kuhano; 11. Polagaj svinjam le zdravo in tečno hrano; 12. Skrbi za čisto vodo; 13. Polagaj zmiraj ob določenih urah, plemenskim svinjam in prasatom ne dajaj preveč na enkrat, toda pogosteje; 14. Daj svinjam priložnost, da dobe vsak dan v se apnenske reči, prsteno oglje i. t. d.; 15. Spravi svinjo, ki ima povreči, v posebni stan (kutor) ter ji nastelji z mehko steljo, kakor je n. pr. na kratko zasekana slama i. t. d.; 16. Nadzoruj porod pazljivo, toda ne segaj po nepotrebnem vmes; 17. Prasatom odščipni špičaste zobe že v prvih 24-ih urah; 18. Od tretjega tedna naprej spuščaj o lepem vremenu praseta z materinsko svinjo na prosto ter jim začni v četrtem tednu že po malem lahko pičo dajati; 19. Praseta pusti 7 do 8 tednov pri svinji, ona pa, katera si za pleme odločil, celo 9 do 10 tednov; 20. V enem in istem hlevu (kutoru) imej le enako močne živali, slabotne spravi posebič, ker drugače jih perve odjedajo; 21. Dobro je pitane svinje vsak teden tehtati; 22. Mnogo vodene piče napravlja vodeno meso, oljnata hrana dela oljnato slanino (špoh), koruza naredi, da je mast in špoh rumenkast.

Kakšen naj bo krompir, katerega hočemo saditi? S krompirjem je nekaj posebnega; sicer je navadno le tako „seme“ za saditev ali sejanje priporočljivo,

ki ima prav lepo sveže zumanje lice, a pri krompirju je ravno narobe. Saditi je dobro le take krompirjeve gomolje, ki so prav veli zgrbančeni in suhi. Da dobé to obliko, naj se pred saditvijo v škednju razprostré in posušé ali pa v hiši na peči, ki pa ne sme biti preveč topla, sicer bi gomolji kaljivost izgubili. V razgreto peč se nikakor ne smejo devati. Veli krompir ima veliko večjo kaljivost, požene več korenin ter obrodi tudi mnogo več in večjih gomoljev, kakor tak, ki ima gladko in friško zunajnost. Poslednji v zemlji kaj rad segnije ter obrodi le malo ali pa sploh nobenih gomoljev.

Kako preženemo stenice? Stenice se dajo le takrat vspešno pokončati, ako se poslužimo dotičnih sredstev v takem času, v katerem samice jajca ležejo in to se godi v mesecih marec, maj, julij in september. Najboljše sredstvo zoper stenice je, ako skuhamo nekaj kolokvint (strupene!) in s to prekuho namažemo ali škropimo mesta, na katerih se nahaja stenična zalega. Tudi apnu ali mortu je dobro te prekuhe primešati, kadar se soba ometuje ali beli. Da spravimo to sredstvo v špranje postelj in drugega pohištva, poslužiti se moramo nekake brizgalnice ali šprice. Preprih (Luftzug) stenice tudi pomaga pokončavati.

Kadar se naše domače živali misijo (kadar dlako menjajo), kar se godi navadno spomladi in v jeseni, moramo na nje posebno pazko imeti, ker je prememba dlake v tesni zvezi z okolščinami notranjega života, posebno pri mlajših živalih, ki so še v rasti. Daje se naj živalim v tem času tečnejša hrana, snažijo naj se skrbno ter le zmerno k delu rabijo. Posebno se morajo obvarovati prehlajenja. Dobro je, če se daje živalim ob času misenja ječmenovega šrota, prge (oljnatih hlebčkov) in nekaj soli.

Krvavljenje ustaviti nam dela čestokrat mnogo preglavice posebno pri nevarnih in večjih ranah, ki močno krvavijo. Navadno so ljudje ob takih prilikah čisto zmešani ter si brez zdravnika ne vejo ničesar pomagati. Pomoč pa je kaj lahka. Vzeti je namreč treba le klopčič vate (pavole), namočiti ga v vročo toda prav čisto vodo in ga na rano položiti. Krvavljenje se na ta način v kratkem ustavi, včasih koj hipoma; celo takrat, če je ranjena žila utripalnica (Pulsader), krvavljenje za nekaj časa preneha. Vata sama ali pa v mrzli vodi namočena vata nima takega vspeha.

Pisma uredništva.

Dopisniku iz Puščave: Mi nismo zagovorniki, pa tudi ne sodniki izprijenih »jungferc«; ako imate česar na srcu, obrnite se na »Fihposa« ali pa prosite za inkvizicijo.

J. W. v Hardeku. Pervo dobite v vsaki ptujski špece-rijski trgovini, drugo in tretjo pa v bukvarni Blanke v Ptuj.

M. V. v Galiciji: Pustite take blatne reči!

F. S. v Lembahu: Hvala vam! Župnikov popravek vržemo v koš,

G. dopisniku iz Črešnjevca: Kakor se lahko iz številke našega lista prepričate, smo oba Vaša dopisa priobčevala skoravno nekoliko skrajšana.

Večim naročnikom: Prosimo Vas potrpljenja. Ni nam mogoče vsem ob enem ustreči.

Dopisniku od Sv. Antona v Slov. gor.: Hvala Vaša za poslano! Ako bode treba, se bodemo Vaše prijazne prošnje nudbe poslužili.

Našim naročnikom, ki nam se kaj dolgujejo, polagamo na srce, da reč nemudoma poravnajo.

Večim vprašalcem: Na pisma, katerim ni priložena poštna znamka za odgovor, ne odgovarjamo.

Gospod F. Sadu v Št. Ilju: Potrdimo Vam, da niste Vi poslali dopis o kaplanu Roškarju.

Loterijske številke.

Trst, dne 2. aprila:	34,	3,	52,	18,	43
Gradec, dne 9. aprila:	14,	77,	35,	25,	68

Smešnice.

Dobro svinjsko pleme. V Elbingu je prišla pred nedavnim neka »velikomestna« gospa v neko mesnico ter je želela tamkaj svinjsko gnjat kupiti. Reče mesarju: »Pred nekaterimi tedni, ko sem se semkaj v to mesto preselila, kupila sem od Vas svinjsko gnjat, ki je bila prav okusna. Imate še kaj od tiste sorte?« Mesar ji urno odgovori: »Gotovo, milostljiva gospa,« in pokaže na celo vrsto v mesnici visečih gnjati. »To je vse od ene in iste sorte« ji še posebej potrdi. Nato pa vpraša gospa: »Pa so tudi vse te gnjati od ene in iste svinje?« Mesar ji potrdi: »Gotovo, milostljiva gospa.« Gospa vsa vesela reče: »To je izvrstno. Prosim pošljite mi takoj tri gnjati na moj dom!« Seveda je mesar njenemu naročilu rad ustregel.

Iz časnika. V nekem časniku je bila brati anonca: »Ker mi neprenehoma dohajajo častitke, čutim se primoranega javno naznaniti, da tista Urša Povšik, ki je svojemu možu ušla, ni moja žena. Jurij Povšik.«

Cesar Jožef II. in Korošec. Na svojih mnogih potovanjih je prišel cesar Jožef II. nekoč v Celovec. Nepoznan in brez spremljevalca je hodil po mestu. Pride tudi na novi trg, kjer je postavljena velikanska zmajeva podoba in predi podoba moža-orjaka, ki preti zmaja s težkim batom ubiti. Vse je iz kamna umetno izklesano. Ko dospe cesar tje, stalo je tam naokoli več ljudstva. Cesar se hoče z nekim kmetom malo pošaliti ter ga vpraša: »Oče, kaj pa mislite, kedaj da bode ta mož po tej čudni pošasti udaril?« Kmetič, bistra glavica pa neznanemu tujcu hitro odgovori: »Tako, ko se bo lintver ganil.«

Pri zdravljenju različnih ran se mora paziti, da se rana šele takrat zaceli, ko se je že odstranilo iz nje vse nezdrave dele. Kratko povedano, rana se mora obvarovati pred vsako nesnago in se mora uporabljati za obvarovanje pred vnetjem sredstvo, ki hladi in olajšuje bol. Staro dobro domače sredstvo, ki k temu dobro služi, je najbolj znano „praško domače mazilo“ iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. To sredstvo se dobiva tudi v tukajšnji lekarni gosp. Ign. Berkalka. — Glej inserat.

Nervoznost pri otrocih. Šiba našega časa, nervoznost, se pričinja, kakor spoznavajo čimdalje bolj, nemalokdaj že v otroški dobi. Vzrok tiči večinoma v tem, ker dajo otrokom nedremišljeno alkoholne pijače, ki dražijo živce, tako pivo, kavo. Šele nedavno je sloveč učenjak ponovno poudarjal, da takih pijač nikakor ni dajati otrokom pod 14 leti. Za najboljše nadomestek zrnati kavi se je povsod izkazala Kathreinerjeva Kneippova sladna kava. Okrepčano zdravje in cvetoče lice pri otrocih plačuje mali trud posebnega napravljajna.

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih z varstveno znamko
župnika Kneippa in z imenom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih posnemkov.

Otvoritev pisarne

Naznanjam p. n. občinstvu, da sem z 30. mar-
cijem t. l. odprl mojo

odvetniško pisarno v Kozjem, (Drachenburg).

Dr. Richard Zirngast, odvetnik.

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne po-
nudi taka priložnost.

500 kosov samo 1 glđ. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur te-
koča precisaner ura s sekundnim
kazalom, ki natančno kaže in za
katero se jamči 3 leta, ena mo-
derna židana kravata za gospode,
3 jako fini žepni robci, en prstan
za gospode z imitiranim žlahtnim
kamenom, 1 nastavek za smodke
z jantarjem (berenšteinom), 1 eleg.
broša za dame (novost), 1 krasno
žepno tojletno zrcalo, 1 usnjat
mošnjiček, 1 žepni nožič z pri-
pravo, 1 par manšetnih gumbov,
3 gumbi za srajco, vse iz duple-
zlata z patentiranim zaklepom,
krasen album za slike v katerem
je 36 najlepših podob sveta, 5 reči,
katere povzročajo pri starih in
mladih mnogo smeha, 1 jako ko-
ristna knjiga, v kateri so zložena
pisma, 20 reči za korešpondenco
in še 400 drugih različnih stvari,
katere se rabijo pri hiši in so za
vsakogar potrebne, vse to se dobi
z uro vred, katera je sama tega
denarja vredna, za samo glđ. 1-80.
Razpošilja se proti povzetju ali
če se denar pošlje naprej, skozi
dunajsko razpošiljalnico Ch. Jung-
wirth, Krakau A/14. 1038

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take
priložnosti. 1128

500 komadov za 1 glđ. 95 kr.

Ena krasno pozlačena precizna
ura, katera točno teče in za
katero se 3 leta jamči, z jako
primerno verižico, ena moderna
židana kravata za gospode, 3 jako
fini žepni robci, en prstan za go-
spode z imit. žlahtnim kamenom,
1 krasen mošnjiček, 1 jako fino
žepno zrcalo, 1 par manšetnih
gumbov, 3 gumbi za srajco, (3%
duble-zlat) z patentiranim zakle-
pom, 1 jako fini tintnik iz nikelna,
1 fini album z 36 najlepšimi sli-
kami, 1 eleg. broša za dame
(novost), 1 par bouton s simili-
brilantom, 5 različnih smešnih
reči za stare in mlade, 20 različ-
nih reči za korešpondenco in še
400 drugih različnih stvari, katere
se rabijo pri hiši in so za vsa-
kogar potrebne. Vse to se pošlje
z uro vred, katera je sama tega
denarja vredna, za samo 1 glđ.
95 kr. Razpošilja se proti pošt-
nemu povzetju ali če se denar
pošlje naprej.

Dunajska centralna razpošiljalnica
P. Lust, Krakov (Krakau) št. 41.

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Trgovina z meša- nim blagom

Friderika Wambretschamer (po-
prej Knific) na Planini (Montpreis)
se da zaradi bolehnosti posestnika
pod ugodnimi pogoji takoj v na-
jem. 69

Rumeni krompir

kupuje Adolf Sellinschegg v
Ptuju, 105

Konja

101

ne pod 5 let starega, pohlevno
žival brez hudomušnosti kupi
Adolf Sellinschegg v Ptuju.

Kava in čaj

iz prve roke, to je neposredno od
sadalca kave in čaja, toraj s pol-
nim jamstvom za pristno nepo-
narejeno kavo in čaj.

Najnižje cene.

Najino dosti čez 100.000 ora-
lov veliko posestvo se obdeluje
najracionalnejše. Najine vrste
kave in čaja so jako aromatične
in zdatne.

Kava: Javaflor, najfinejša
4³/₄ kg glđ. 6-65, fina
4³/₄ kg glđ. 6-20. Javabrisil-me-
šanica 4³/₄ kg glđ. 5-75.

Pošilja se carine prosto na vsako
pošto proti povzetju.

Cenik zastoj in poštine prosto.

TURK & drug

veleposestnika na Javi, prodajalca
kave in čaja v lastni režiiji

v Trstu 926

via dell' Acquadotto 62.

2 posestvi

na prodaj, obsegajoči 50 in 60
oralov zemlje, s 1 židano in 1 le-
seno hišo, z dvema velikima sadu-
nosnikoma; pri židani hiši je tudi
mlin. Naslov pove upravnništvo
„Štajerca“ v Ptuju. 75

Učenec 122

se takoj sprejme v uk pri slikar-
skem in barvarskem mojstru Ja-
nez Omulec v Ptuju, poštna ulica
št. 11.

Spreten molzec

(geübter Melker), ki je že v taki
službi bil, oženjen brez otrok ali
pa samski, dobi takoj službo pri
grajščini Dobrava, pošta Ptujška
gora (Gut Neustift, Post Maria-
Neustift). 120

Hiša z branjarijo

(Greislerei) s 4 sobami, 2 kuhin-
jama, 1 pralno kuhinjo, gospo-
darskim poslopjem, s 3 svinjskimi
hlevi, v dvorišču velika klet, vse
novozidano in 12 let davka pro-
sto je takoj na prodaj. Na vpra-
šanja odgovori: Anton Strutz,
Pobersch, Fraustaudner - Strasse
Nr. 232, Post Marburg. 111

Ciglarski polir

poštenega značaja, dobi takoj
službo pri Johan Brišniku v Ostro-
viški vasi, pošta sv. Jurij ob Ta-
boru. 82

Mizarski učenec,

z dobrimi šolskimi spričevali, od
poštenih starišev ter zmožen obeh
deželnih jezikov se takoj sprejme
v uk pri: Alojziju Guttmann,
mizarski mojster v Rogatcu (Ro-
hitsch). 123

Ceneje kakor povsod drugod!

Lastni izdelki!

Joh. Kullich

**kamnosek in sodnijsko potrjeni veščak
v Gaberjih pri Celju št. 6**

(vštric novega mestnega mlina)

priporoča p. n. občinstvu na deželi svojo bogato zalogo najlepših nagrobnih spomenikov iz raznovrstnega kamna, kakor sijenit, granit, marmor in peščenec (Sandstein) in njihovih stranskih vrst po najnižji ceni, Obnovljenja starih nagrobnih spomenikov kakor na novo pozlačenje starih napisov izvršim točno, lepo in po ceni.

Prezvamem vsa stavbena, kamnoseška in klesarska dela.

Špecialiteta: Umetne kamnate stopnice in podboji (pri vratih) z garantirano trdnostjo in podobnostjo naravnega kamna.

NB. Tistim p. n. naročiteljem, ki se na inzerat tega lista sklicujejo, se dovoli jako znižana cena. 93

Styria- bicikelni

novi modeli 1904.

Cene za gotov denar:

- Styria-bicikelni močni (Strassenrad) po K 160.—,
- Styria-bicikelni, najfinejši (Strassenrad) po K 200.—,
- Styria-bicikelni (Halbrenn-Maschine) po K 240,

Styria-bicikelni (Luxus-Herrenrad und Strassenrenner) mit Patent-Styria-Doppelglockenlager po K 300.—.

Ze rabljene toda še prav dobre bicikelne prodajava po 80, 100 do 120 kron. Na obroke (rate) pod ugodnimi pogoji prodajava samo zanesljivim kupcem in proti dvanajstmesečnemu poplačilu.

Na zahtevanje se vsakomur, ki misli bicikel kupiti, pošlje cenik zastoj. Styria-bicikelni so dandanašnji najimennitnejši fabrikati. Največja tovarna na Avstrijskem izdeluje te bicikelne kakor tudi posamezne dele.

Ti bicikelni se smejo z zaupanjem kupiti, ker so izvanredno fino, toda trpežno izdelani, kar zamore vsakdo, ki si je ta fabrikat omislil (kupil), potrditi. Blago je garantirano dobro in se ne sme z manje vrednimi fabrikati zamenjati. Cene so jako nisko nastavljene in se toraj ti fabrikati vsakomur priporočajo.

V zalogi imava tudi vse posamezne dele bicikelnov in tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luftschläuche und Laufmäntel).

Brata Slawitsch, zastopnika v Ptujju.

V najem 115

želim vzeti hišo za trgovino. Ponudbe naj se blagovolijo poslati na upravništvo „Štajerca“ v Ptujju.

Požlahtnjenega trsja

najboljše sorte proda po jako nizki ceni nekoliko stotin komadov gospa R. Wessely, Kaniža-predmestje štev. 85 v Ptujju. 113

2 lončarska pomočnika, 121

eden pri obli in eden pripravljajnik (ein Scheiber und ein Zurcher), dobita takoj stalno službo pri Jarju Kaiba, lončarju v Gornji Polskavi (Ober-Pulsgau).

Šivalni stroj 119

za šivilje, zistem Singer, je po jako nizki ceni na prodaj. Vprašanja blagovolijo se poslati na: Josipina Petek v Vičovi pri Ptujju (Waitschach bei Pettau).

Mlad komij

z dežele, zmožen obeh deželnih jezikov, sprejme se v trgovini s špecerijskim blagom Adolf Sellin-schegg v Ptujju. 117

2 mali posestvi na prodaj

in sicer pod prav ugodnimi pogoji sta v Hajdinju pri Ptujju. Naslov lastnika se izve v upravništvu „Štajerca.“ 114

Pekovski učenc

(Bäckerlehrling) se takoj sprejme v uk pri Johan Turčič, pek na Pragerskem (Pragerhof). 116

Pekovski učenc 117

iz boljše hiše sprejme se takoj v dobro pekarijo: Frane Lojk, pekarski mojster v Idriji. Kranjsko.

Učenc 79

se takoj sprejme v usnjariji (ledrariji) Jožef Goriupp v Ptujju.

Ferdinand Stross

„Stari farbar“ vštric male kasarne priporoča se, da prevzame po nizki ceni platno, možka in ženska oblačila v barvanje v vseh poljubnih barvah; nadalje svojo mnogovrstno zalogo modrega (plavega) platna, druka in robcev, vse vrste tkanin za obleko, pisanega in modrega barhenta, platna za srajce, rokavce in gate, širokega platna za prte, belega in črnega platna za konjske komote, zeleno in modro domače platno za predpasnike, debelo domačo platno narejene rjuhe, odeje, koce, delavske srajce, štrikane srajce in hlače za moške in ženske, gate, nogavice, predpasnike itd. 81

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago.

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Ze 40 let se je izkazalo mečino vlačilno mazilo, tako imenovano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To vzdržuje rane čiste, obvaruje tiste, olajšuje vnetje in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4/1 pušice ali 3-36 6/2 pušice ali 4-60 6/1 ali 4-60 9/3 pušici poštnine prosto na vsako postajo avstro-oger-ke monarhije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj lekarna „pri črnem orlu“

Praga, Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ptujju v lekarni gosp. Ig. Berbalka. 896

Vožičke za otroke

v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata

Brata Slawitsch v Ptujju.

Cena 12, 16, 20, 30, 36 do 40 kron.

Vožički so lično in močno izdelani, cena pa je jako nizka. Pismenim naročilom se točno ustreže. 108

Paris 1900.
GRAND PRIX.

Originalni Singerjevi šivalni stroji

za rabo v obitelji (familiji) in za vsako stroko izdelovanja.

Kdor si naroči stroj, temu se brezplačno da poduk v vseh modernih in umetnih vezilih.

Elektromotori za vsakovrstne šivalne stroje so vedno v zalogi.

Singer in Co.

akcijsko društvo v Mariboru, Herrengasse 24

Vse stroje za poljedelstvo in vinorejo.

Brizgalnice za sadno drevje

z mešalom za mešanico iz bakra in vapna tako, da se najedenkrat na dve cevi brizga

brizgalnice (streljke) za sadno drevje z natanko namerjeno petrolmešanico

svetilnice na aceten

da se ulove leteči hrošči

hidravlične stiskalnice za vino

stiskalnice za vino in ovočje s diferencialnim pritiskom

stroje za drobljenje stiskanice

čisto nove mline za grozdje

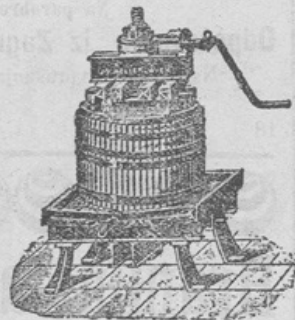
nove priprave proti peronospori in za žvepljenje

sesalke za vino, cevi za vino

kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo, kot

razbiralnike (triere) mlatilnice, vitale (gepel) itd.

razpošilja kot špecialitete po najnižjih tovarniških cenah

IG. HELLER, DUNAJ

37

II., Praterstrasse 49.

Cenilniki zastoj in franko. Dopisuje se v vsih jezikih.

Razglas.

Hranilnica (šparkasa) v Radgoni tudi zanaprej obrestuje vloge po 4% ter za svoje vložitelje iz lastnega plača rentni davek od obrestij vseh vlog.

Posojila se dajejo na zemljišča v radgonskem, gornjeradgonskem kakor tudi v kateremkoli okraju na Štajerskem ležeča zemljišča in sicer v vsakej višini in ne na več kot 5% ter 1% odplačilu na kapitalu. Pri večjih posojilih se na željo amortizacija zaračuni le s $\frac{1}{2}$ %.

V Radgoni, meseca marca 1904.

90 Ravnateljstvo: Dr. Gottscher I. r.

Nikdar več ni take priložnosti!

Tako dolgo, dokler še ni zaloga hlač izprodana, dobi vsi elegantne

hlače

za malo svoto in sicer za 1 gl. 80 kr.

Hlače so iz pristnega sukna in se rabijo lahko za jesen ali zdelane so po najnovejši dunajski fasoni, vzorci sukna so jako lepi. Kdor naroči dvojne hlače, dobi jih za 3 gl. 30 kr. Pošljejo se po nem povzratju. Pri naročilu zadostuje, ako se naznani dolgost in njih širokost okoli pasa.

Dunajska filijala za sukno blago Ch. Jungwirth, Krakau

Neugajajoče se vzame nazaj ali pa se povrne denar.

Enonadstropna hiša

ki daje veliko najemnino, stoječa na glavnem trgu v Spodnjem Štajerskem mestu, je na prodaj. Hiša je v najboljšem stanju za vsako obrtnijo pripravna ter obstoji iz 5 sob, 2 kuhinje, delavnice in 2 prodajalnic. Zraven je gospodarsko poslopje, lep vrt za zelenjad. Vse skupaj se proda za 5000 gold, katerih je 2000 gold. od hranilnice vknjiženih, toraj je za 3 tisoč za izplačati. Naslov pove upravništvo »Štajerca« v Ljubljani.

Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku

razpošilja

umetna gnojila (Kunstdünger)

Vspeh je pri različnih nasadih jabolk, krompirja, krompirja, ugoden, posebno pri hmelju, za krompir, za krompir, rega se priporoča kali-amoniak-superfosfat.

Ceniki (razgledi) se pošiljajo brezplačno in franco.

Ptujsko kopališče

Gorna dravska ulica v Ptujju.

Vsaki dan kopele v banjah, pršne mrzle kopele.

Vsaki torek, četrtek in v soboto soparne kopele in sicer ob pol eni uri popoldan. — Soparne kopele imajo take vspehe kakor krapinske toplice. Daljša pojasnila daje gosp. Jos. Rasmir in v kopališču samem.

Stroji za napravljanje rezi

s patentovani tečaji na valjarje, ki se sami mažejo, s prav lahkim tekom in prihranitvijo moči do približno 40 %.

Stroji za rezanje repe in krompirja, mlinci za napravljanje šrota, za mečkanje sadja, stroji za parenje krme, prenosljive štedilne peči s kotlom z emajliranimi in neemajliranimi vložnimi kotli, stoječi ali prevozljivi, za kuhanje ali parenje krme. Krompirja, za mnoga gospodarska in gospodinjstva opravila i. t. d., nadalje luščilni stroji za koruzo, čistilni mlinci za žito, trijerji, razbiralniki, stiskalnice za seno in slamo, mlatilni stroji, vitali (Göpel), jekleni plugi, valjarji, brane.

Najboljši sejalni stroji „Agricola“ (zistem na tiralna kolesa) z najlahkejšo rabo, z menjalnimi kolesi za vsako seme, za breg, kakor za ravnino.

Samotvorne patentovane škropilne priprave za pokončevanje različnih škodljivih rastlin, škodovalec na sadnih drevesih in za zatiranje pernospore izdelujejo in razpošiljajo v najnovejši odlikovani konstrukciji

Ph. Mayfarth & Co.

tovarna gospodarstvenih strojev, livarna železa in fužine na par

1141 Dunaj II/1, Taborstrasse 71.

Ilustrovani katalogi zastoj in franko. Zastopniki in prekupci se iščejo

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali

Karl Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41. 537

Visoke in betonske stavbe

prevzame stavbarski podjetnik

Ditrich Dickstein

v Celju.

Izdeljujejo se črteži (plani) za cerkve, javna in privatna poslopja in za gospodarska poslopja v vseh slogih.

Urna izvršitev dela.

Na željo se sestavijo proračuni.

L. Mašek in drug ZAGREB

Preradovičev trg 8

s poroštvom 20.000 kron, vsled naredbe vis. kralj. hrvatsko-dalmatinske deželne vlade od dne 5. avg. 1901, štev. 44.264, dovoljena

tvrdka za prevažanje oseb iz delavskega kakor iz kmečkega stanu v prekmorske kraje.

Znižana cena iz Zagreba do New-Jorka K 170.— s brzim parobrodom, koji plove 7—8 dni čez morje. Potovanje se vrši samo na brzo-parobrodih in traja vožnja preko morja samo 6 do 7 dnij.

V pristanišču ni nikakoršnega doplačila!

Na parobrodu izvrstna oskrba z vinom.

Odpotovanje iz Zagreba vsako soboto in ponedeljek.

Na pismena vprašanja odgovorimo nemudoma in brezplačno.

18

L. Mašek in drug.

Hranilnica (šparkasa)

mestne občine Celje.

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1902 K 9,808.551-21

Vloge od 1. januarja 1903 do 31. decembra

1903 z obrestmi vred K 4,312.950-22

Od tega je odračuniti:

K 14,121.501-43

Svote, katere so se od 1. januarja do 31. decembra 1903 vzdignile K 3,264.661-30

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1903 > 10,856.840-13

Hipotekarna posojila K 6,246.645-43

Mejnično stanje K 85.126—

Posojila na vrednostne efekte K 16.329-83

Efektini zaklad K 3,453.858—

Posestva K 183.000—

Imetek, katerega ima hranilnica za dotacijo pri kreditni zadrugi K 317.000—

Vloge pri kreditnih podjetjih K 330.425-20

Stanje blagajne (kase) K 91.22-963

Glavni rezervni zaklad K 564.881-88

Posebni rezervni zaklad za kurzne diference > 315.353-92

Zaklad za penzije K 32.448-21

Visokost za obresti: Pri vlogah 4% in se plača rentni davek od hranilnice (šparkase) same.

Shranjevalne vloge se sprejmejo.

1041

F. C. Schwab

trgovina s špecerijskim in materijalnim blagom in z barvami k zlati krogli v Ptuj priporoča po najnižji ceni:

Portlantov cement, Roman-cement, Alabastrov gips (malec) Kotran (Teer), karbolineum itd. 91

Franz Schütz pri Sv. Trojici v Slov. gor.

zastopnik najboljše fabrike za stroje

Ph. Mayfarth-a iz Dunaja

prodaja

mlatilnice, slamoreznice, stroje za jabolke mleti
ter sploh vsakovrstne stroje.

Stroji se lahko ogledajo in se lahko plačujejo na obroke (rate). Blago je zanesljivo. Pogoji so zelo ugodni. Ondi so nadalje na prodaj lepi hrasti (za dolge), za sodarje ali pa za mostove štrike. Kupci naj se poslužijo gornjega naslova ali pa se naj osebno zgledajo.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051
pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni denarni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8—12 ure.

Občenje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Baumgarten & Cie., Wien II

Lampigasse 9

probuje od ces. kr. kmetijske kemične preskuševalnice preiskovano, rast jako povspešujočo

vinjsko redilno moko

primešek h klaji za konje, krave, vole, svinje in ovce. Dobi se pri

Henriku Mauretter v Ptuj.

77

Ptujsko posojilno društvo (Vorschussverein)

registrovana zadruga z neomejeno zavezo obrestuje hranilne vloge po

4%

in daje svojim družbenikom mejnična posojila po

5 1/2% na leto.

1036

FRANZ KAISER

žganjarnica v Ptuj.

Priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnega žganja, kakor tropinovec, slivovko, droženko, brinjovec in vsakovrstno rosogljjo.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrniti tudi stroške mitnice (maute).

Kupite enkrat na poskus!

Pismena naročila se vestno in točno izvršujejo.

902

Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

 Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnih vin.

V Ameriko potujoči

blagovolijo naj se obrniti na
agenturo Zwilchenbart v Buchsu in v Baslu
(Švica.)

Havre-New York.

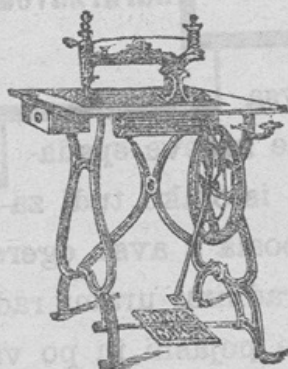
Vožnja čez morje samo 6 dni.

Na vsako vprašanje da se poštine prosti in brezplačen odgovor in pojasnilo. 1069

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj
zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova
parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj raz-
žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spa-
hati i. t. d. 30

Brata Slawits

v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne
(Nähmaschinen) po slede
Singer A . . . 70 K
Singer Medium 90
Singer Titania 120
Ringschifchen . 140
Ringschifchen za
krojače . . 180

Minerva A 100
Minerva C za krojače in čevljarje . . . 160
Howe C za krojače in čevljarje . . . 90
Cylinder Elastik za čevljarje 180

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Če
pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno

Oblastveno potrjeni in zapriseženi
civilni zemljemerec (geometre)
Karol Hantich

v Gradcu Gospodska ulica (Herrengasse) šte
prevzame vsakojaka zemljemersko stroko zadevajoča
v pisarni v Mariboru, Tegetthofova ulica št. 44,
stropje.